

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan popoldne, izvenemdi nedelje in praznike.
Inseratni: do 9 petti vrst á 1 D, od 10—15 petti vrst á 1 D 50 p, večji inserati
petti vrstá 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrstá 3 D;
poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knafeova
ulica št. 5, priljubljeno. — Telefonski št. 304.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knafeova ulica št. 5, L. nadstropje
Telefon št. 34.

Dopisno spremstvo je podpisano in zadostno frankovane.

~~čes~~ Rekopisov se ne vrata.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1·25 D

Poština plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" volja v Ljubljani in po pošti:
V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1	10—	1	18—

Pri morebitnem povračaju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljajo v prvč naročnino vedno ~~čes~~ po nakaznici.

Na samo pismena naročila brez postavitev denarja se ne moremo ozirati.

Pismo iz Prage.

PARLAMENTARNI IN POLITIČNI POLOŽAJ V ČEŠKOSLOVAŠKI. SLOVO LUJA VOJNOVIČA OD PRAGE. — PROTI AVTONOMIJI IN FEDERACIJI, ZA ENOTNOST JUGOSLAVIJE. — ZA ZVEZO S ČEŠKOSLOVAŠKO, POLJSKO IN ROMUNIJO. — UJEDINENJE JUGOSLOVENSTVA SE NI KONČANO.

20. junija.

Zasedanje poslanske zbornice se bliža h koncu. Kakor se kaže, bodo rešene samo še najnujnejše predloge, terminirane, t. j. one, ki so vezane na določen rok, in pa take, o katerih je bil dosežen sporazum med češkimi vladnimi strankami. Vse drugo se odloži. Zlasti veliki nesporazumi so nastali o šolskem zakonu in o zakonu glede žganja. Pri šolskem zakonu zahtevalo socialisti popolno izločitev veronauka iz pouka v šoli, tudi fakultativno in namesto veronauka naj bi se uvedel poduk lajške moralke kot obveznega predmeta. Ostale stranke po pravijo, da je možnost odločitve staršev bodisi pri pouku moralke, bodisi pri pouku veronauka najdemokratičnejsa in najširša in da bi izločitev poduka veronauka tudi fakultativno samo ojačala klerikalne elemente, zlasti na Slovaškem. Kar se tiče zakona glede žganja, obstoje spori med pristaši svobodne trgovine in onimi, ki zahtevalo fiksne cene za žganje; tako bo težko združiti za dogovor jedne in druge.

Pred odhodom gospoda prezidenta Masaryka na Capri je bilo dogovorjeno sporazumno z ministrom Šramkom in poslancem dr. Rašinom in Švehlo, da do povratka g. prezidenta ne nastane v sestavi kabinka nikaka izprememba, tudi ne posamna. Zato ostane do te dobe dr. Beneš ministrski predsednik in dr. Šrobar minister za šolstvo. Ako pride na jesen do izpremembe, bo širša nego se misli. Verjetno je, da odidejo: notranji minister Černý, ki bi se najrajsje vrnil v Brno na celo deželne politične uprave, minister za poljedelstvo Stanek, minister za javna dela Tučný, minister za socijalno skrbstvo Haberman, minister za šolstvo dr. Šrobar in minister za unifikacijo dr. Mičura. V poslednji dobi

so se vršili poskusi za stike med češkoslovaškimi in nemškimi socialističnimi demokrati v tem smislu, da bi se jih pridobil za vladno kombinacijo, ali pokazalo se je da so vsa podobna stremljenja še prezgodnja in da bo morala všečska koalicija še do jesenske dobe upravljati usodo naše države sama.

Šolska debata, ki se vrši že tri dni ob številnih čeških in nemških vprašanjih, služi ob pomankanju govorčevega materiala zgor v izpolnitve praznine. Vendar pa ni ostala brez koristi, kajti v njej je bilo dokazano s strani ministra dr. Šrobara in poslance dr. Lukavskega s pomočjo Številk in neizpodobitno, da se tukajšnjim Nemcem v njihovem šolstvu ne godi nikaka krivica, da pa deloma po krivdi vlade, deloma vsled nemškega odpora doslej še ni poskrbljeno za češke šolske potrebe takoj, kakor bi moral biti, zlasti da se za češke manjšine ne troši niti toliko, kolikor je dočeločeno v državnem proračunu. Na mednarodnem shodu Lige za Zvezo narodov je bilo predloženo avtonomije in federalizma, rekoč: Sem sicer avtonomist, ali razum mi veli, da odložim ta nazor z ozirom na prospěch domovine in iz ljudske bezni do celote. Jednotnost naše države pa ne izločuje decentralizacije. Hrvatsko vprašanje, katerega se je podrobno dotaknil, se da rešiti samo z ljubezni in navdušenjem. Radič je kontradikcija svojega življenja in ako bi bili mi hodili med ljudstvo kakor on, bi ne bili doživeli ustavitev hrvatske republike stranke. Notranja konsolidacija države je predpogoji njenega zunanjega varnosti. To, kar se je pretresalo na nedavnem mednarodnem kongresu Lige za Zvezo narodov v Pragi, nima praktičnega smisla. Nočemo podonavske konfederacije, marveč hočemo zvezo s češkoslovaško republiko, s Poljsko in Romunsko. To je temelj na katerem se more konsolidirati bodoča Srednja Evropa. Mislimi moramo na bodočnost in videti v njej, da Bolgarija pristopi k jugoslovenski zajednici. Ujedinitve jugoslovenske še ni dokončano. Dokler bo trajala rapalska pogodba, ni storjena Jugoslavija. Jugoslavija ni popolna, dokler je Zader, Gorica in Istria v tujih rokah. Nadalje je navajal

ra, kakor tudi z uspelo govorniško obliko. V svojem predavanju, ki je trajalo nad dve uri, je izrekel najpravo svoje zadovoljstvo z občevanjem z jugoslovensko mladino v Pragi, iz katere odnaša najlepše spomine na češki narod, ki ima tako veliko vero v samega sebe in od katerega lahko jugoslovenska mladina tako mnogo pridobi v svoji prospeli in v korist svoje domovine. Svoje priznanje je izrekel delovanju češko-slovaške jugoslovenske Lige za bodočnost obeh naših narodov, na kar je prešel na svoji temi. Obrazložil je pomen osvobojenja in ujedinjenja Jugoslavov, se pečal z monarhično ustavno obliko v Jugoslaviji in nagnal nujnost, da moralo Jugoslavni nastonati pred vsem svetom kot jednoliti narod. Kakor se Bavarec čuti Nemca in Toskanec Italijana, tako mora med nami vsak biti Jugosloven. Izreka se proti vsaki obliki avtonomije in federalizma, rekoč: Sem sicer avtonomist, ali razum mi veli, da odložim ta nazor z ozirom na prospěch domovine in iz ljudske bezni do celote. Jednotnost naše države pa ne izločuje decentralizacije. Hrvatsko vprašanje, katerega se je podrobno dotaknil, se da rešiti samo z ljubezni in navdušenjem. Radič je kontradikcija svojega življenja in ako bi bili mi hodili med ljudstvo kakor on, bi ne bili doživeli ustavitev hrvatske republike stranke. Notranja konsolidacija države je predpogoji njenega zunanjega varnosti. To, kar se je pretresalo na nedavnem mednarodnem kongresu Lige za Zvezo narodov v Pragi, nima praktičnega smisla. Nočemo podonavske konfederacije, marveč hočemo zvezo s češkoslovaško republiko, s Poljsko in Romunsko. To je temelj na katerem se more konsolidirati bodoča Srednja Evropa. Mislimi moramo na bodočnost in videti v njej, da Bolgarija pristopi k jugoslovenski zajednici. Ujedinitve jugoslovenske še ni dokončano. Dokler bo trajala rapalska pogodba, ni storjena Jugoslavija. Jugoslavija ni popolna, dokler je Zader, Gorica in Istria v tujih rokah. Nadalje je navajal

svoje misli o razmerju Jugoslavije do Italije in o iadranskem vprašanju ter zaključil svoje predavanje s topnim patriotskim apelom na jugoslovensko omladino v Pragi, ki biva v Pragi, izdelal v reliefu portret jugoslovenskih kraljevskih novoporočencev. Uspešno njegovo delo uživa zasluženo pozornost.

Poročne svečanosti v Jugoslaviji so glasno odmevale v češkem tisku, ki je prinašal obširna poročila in

J. K. S.

Beogradski listi o kraljevem bivanju na Bledu.

Balkan pričenja z Bledu o sprejemu v Sloveniji in bivanju kraljevske dvojice na Bledu tole poročilo:

Slovenija preživlja svečane dneve, polev veselja in iskrene narodne radošči. V sredini tega poštenega ljudstva se nahaja po tolikih stoljetih muk in trpljenja pod tujišči vladarji kralj slovenske krvi, narodni kralj, ki je tako slavno zabeležil svoje ime še v mladih letih v zgodovino in s katerim so bratje od Triglava in Adrie do Gjevgjelije in Timoka danes v svoji veliki državi, srečni, da lahko s takšnim kraljem veselo in mirno gledajo v bodočnost. A ta kralj je privedel seboj svoj izvoljenec, prvo kraljevo našo z junastvom ustvarjene kraljevine v sredini svojih zveznih Slovencev, da tu vživa svojo mlado, srčno, da najde tu odmora po polnih desetih letih borbe in burje. To edikovanje navaja Slovenijo s ponosom in od gospodskih dvorcev do kmetskih kolib se oripesem odščavljenega naroda in obdaja kraljicu v njihovi sredini do Velike Gospojnice. Kraljevo bivanje v Sloveniji bo imelo tudi srečne politične posledice. Edinstvo naše države dobiva vedno močnejše oblike.

Sprejem, ki ga je narod privedil kralju in kraljici od trenutka, ko sta stopila v Slovenijo, je bil gulinj takoj po svoji neprisilenosti, kakor po svojem enodruženem svobodnem razpoloženju, ki je spremjal visoko vladarsko dvojico do kraljevske vile. A ta letni dvorec v sredini prastare Šume in divnega parka na visokem holmu, od koder pogled objektive čarobno jezero, je vreden in dobroj svojih kraljevskih gostov. Takoj prvi večer je dal prebivalstvo izraza svojemu veselju in odščavljenju: vse Bledu se nahajajo polkovnik Trifunović, major Jočić in kraljevi telesni zdravnik. V Sloveniji se vsi nadajo, da ostancia kralj in kraljica v njihovi sredini do Velike Gospojnice. Kraljevo bivanje v Sloveniji bo imelo tudi srečne politične posledice. Edinstvo naše države dobiva vedno močnejše oblike.

Francosko-romunski vojaški konvenciji.

Bukarešta, 22. junija. (Izvir.)

Adeveruk javlja kratko:

Med Francijo in Romunijo je zavzetna vojaška konvencija proti Rusiji. Po tej konvenciji je Francija obvezana skrbeti za vso vojno opremo in ves vojni material, ki je potreben romunski vojski.

zabilna v svoji ulogi. »No, da, si je rekla markiza, spodala se je pa, kakor druge.« In razdražena je razmišljala da-lje: »Čemu sem potem povabila te nemške?«

Po obedu je kneginja Vjera zastavila pot svojemu možu, prav ko je hotel vstopiti iz jedilnico v kadinlico. »Mon sieur, je vprašala mirno, zali je vaša želja, da sodelujem pri julijanski prireditvi?«

»Gotovoc, je odgovoril začuden.

»Potem boste, je nadaljeval prav tako mirno, vodstranili paviljon one i-gralke z imenom Noisette, ali pa postavite koga drugega vanj. Sicer ne pojdena v svoji šotor.«

Zurov jo je nekaj časa molče gledal, »Kaj pa hočeš?« jo vzrojil potem. »Ali ste blazni?«

»Gotovo ste me razumeli, je odgovorila. »Ničesar drugega ne redem in ostajam pri tem. Ako so ta dama udeležni v srednji, potem jaz ne sodelujem. Sedaj volite!« — In brez vsake druge besede se je okrenila in je odšla k drugim damam v glasbeno dvoran.

Zurov je stal kakor okamenel. Kaj ve o Noisette? Brčka pravilno vse, ker vse dve dami, ki tudi sodelujeta pri bazarju, niti omenila niti. Če ve ali ne, to mu je bilo končno vseeno, nikakor pa ne sme dopustiti, tako si je mislil — da bi se protivila njegovemu volji in bi mu javno nasprotovala. V vsem svojem grijevu pa se ni mogel osvoboditi zavesti krvide in stram, ki sta ga spravljala ob samozavest. Ker si ni vedel pomagati, je poiskal svojo sestro.

»Nadnik, je dejal osorno, zali si ti govorila z Vjero v Noisette?«

Madame Nalagine ga je porogljivo pogledala. »Jaz? Mar sem opravljiva klepetuh!«

»Kdo? Kdo? Ko ve že ves Pariz — (Dalje pribodenje)«

Louisa de la Ramée (Quida): 27

Kneginja Vjera.

Roman.

Nekaj doppoldne ji je prišlo na misel, da bi posetila malo ribiško vas, kjer je takrat Corrèze pel zanjo. Doprdo je bila svobodna ter ni imela nikakih reprezentacijskih dolžnosti. Na vse zgodaj je dala torej zapreči svetu po njej in se pojavila skozi Deauville in Trouville na cesto proti Villerville. Ondje je izstopila in je šla po obrežju; spremil jo je pes Loris. Vedela ni imela vasi, a je poiskovala po spominu orientirati se in je menila, da mora biti nekje med Grand - Bacom in Villerville. Krenila je na stezo, ki se je vila med travnik in žitnimi polji in je rešena vas, prav tako, kakoršna je bila nekaj. Stara žena, ki jima je takrat stregla, je plejala pred svojimi vratimi. Starka je že zelenila priljubno »dobro utro« in otroci so strmeli vanjo. Nihče ni spoznal v veliki dambi, ki se je opiral na palico z latim držajem, dekleta, ki je tudi v kostanjevi senci in pilo mleko iz končene skodelice. Prosila je často srečo, da je češka grma. Zapletila je staro ženo v pogovor in je zvedela, da priroma Corrèze vsako leto v to ribiško vas.

»Da, je pripovedovala zgovorana starka, prav fine goste mano tukaj, gospa. Sicer ne vem, ali vam je znano, kdo je ta gospod Corrèze. Tudi meni so šele drugi povedali njegovo ime. Delali so, da je velik, kako imeniten pa več. Enkrat sem ga celo sama slišala. Tu na temelj mestu je pel, pod orehom. Mislila sem, da slišim angela iz nebes.«

Vjera je slišala in molčala. Njene voci pa so se zamigle. »Da, je nadaljevala starka, »in kadar pride semkaj, si zmeraj natrag

tu ſopek vrtnic. Ko je bil prvkrat tukaj, je imel seboj mlađo dekleti, ki je na bregu izgubilo devlje in je ju kupil cokljek. Morda je deklica umrla, in da zradi nje vedno prihaže sem. Tako dolgo sedi v sakokrat pri meni in ima tako tukaj. Zadnjikrat je bil meseca majna tukaj.«

Vjera je zardela in je vstala. Stislila je ženi par srebrnjakov v roke, po-klicala Loris in se je urno vrnila v Villerville.

»Odkod tako zgodaj?« je vprašala markiza Sonnaz, ko je prihajala po stopnicah terase. Markiza se je bila udeležila srečanja zabave na Felicité in je ostala čez noč na gradu. Žurov je sedel po polog nje na terasi.

»Peljala sem sedale ven; saj ve ste, markiza, navado imam zdaj vstati.«

»Kje pa ste bili?« je vprašal Žurov osorno.

Ostavljala se je nekajko in je zadevala markiza in kneza. Ker se je pa zavedala, da ni storila nič napačnega, je kmalu odgovorila: »Veste, tisti kraj, kjer sem se takrat takoj druga dne po svojem prihodu v Trouville izgubila. Mnogo so se snejali zaradi tega; — tamkaj sem bila.«

»Zdi se mi, da se spominjam tiste dogode,« je mrmljal Žurov. »A mislim, da voni doživljaj ni bil vreden te božje poti.«

»Kdo ve?« se je rogal markiza. Namesto odgov

Politične vesti.

= Stranke in pokr. namestnik. Danšna Jutro ugotavlja, da je »Ephor« pritožbah g. dr. Kukovca v demokratskem klubu napačno poročala. Po avtentičnem, mende od dr. Kukovca samega izvirajočem pojasnilu, se je le pričeval, da pokrajinski namestnik nima lojalnih stikov z demokratsko stranko. Nismo sicer poklicani zagovarjati pokrajinskega namestnika, vendar pa se nam zd potrebno precizirati svoje mnenje v tem smislu, da mora pokrajinski namestnik stati nad strankami. Kot tak se ne sme braniti občevanja z nobeno politično stranko, katera si tega želi; nalogu njegova pa ne more in tudi ne sme biti iskati s svojo strani stikov z eno ali drugo politično stranko, ker bi to pomenilo, da je zapustil stališče nad strankami svoječega državnega funkcionarja. Glavni kriterij pri presojanju delovanja in uradovanja pokrajinskega namestnika mora biti, da ima pred včimi splošno narodni in obči državni interes. V tem oziru pa se po naši sodbi pokrajinskemu namestniku ne more ničesar očitati.

= Muslimanska politika — klerikalna politika. Beogradski »Novi liste piše: Brez izmenadenja in brez žalosti smo zabeležili rezultate muslimanske skupščine v Sarajevu, ki je dala v veliki večini poverenje skupini bivšega ministra Spaha. Pravimo: brez izmenadenja, ker smo imeli priliko v našem listu hladno oceniti zadržanje muslimanskih predstavnikov, ki so vodili cig-cag-politiko in povzročili novo zmenjanje v naših neurejenih razmerah. O lahkomiselnem žrtvovanjem interesih pravoslavnega in katoliškega prebivalstva v Bosni in Hercegovini niti ne govorimo. Nato piše list o slabih skušnjah z muslimani ter nadaljuje: nenaklonjeni vsaki klerikalni politiki, ki jo smatramo kot reakcionalno in zastarelno, nismo razloga menjati svojega mišljena, ko gre za muslimanski klerikalizem, ki je najbolj reakcionalen, ker je najmanj kulturn. Kot svobodomiseln moremo mirno gledati in ploskati ponemannenju mase. Politika, ki jo je g. Spaho jasno in odprto očartil, vsebuje vendar veliko vrlino in dobitek. Hvaljeni smo jim, ker so nam pustili proste roke ter nas odvezali vseh ozirov. Čas bo dokazal, da bo doživel brod g. Spaha, svog brodom, in stec v splošnem interesu.

= Albanci proti Italijanom. Rimski časopisi poročajo iz Drača o vedno večjem protitalijanskem razpoloženju Albancev. Albanski vojaki so baje napadli tudi italijanski poštni urad v Draču. Pobili so steklo na oknih in odstranili italijanski grb. Zunanji minister Schanzer je posil albanski vladu sicer protest in zahteval zadoščenje.

= Italijansko časopisje o avstrijskih razmerah. Rimski »Epos« piše, da mora Italija sodelovati pri vseh akcijah za gospodarsko obnovbo Avstrije. Istočasno omenja izboljšanje avstrijske valute ter pravi, da je to posledica energetičnih ukrepov nove avstrijske vlade.

»Giornale d'Italia« apelira z ozirom na avstrijsko krizo na svetovno gospodarsko solidarnost ter pravi, da bodo avstrijski zgod svarči za vse države, ki imajo deficitno gospodarstvo.

Vljudni padci so nepremagljiva ovira za izmenjavo blaga. »Mondo« citira Poincaréjev in Berangerjev govor kot dokaz za važnost italijanskega sodelovanja pri avstrijski gospodarski obnovi.

= Avstrijsko-madžarska meja. Iz Pariza poročajo, da bo Zveza narodov na želeno vrhovnega sveta ter avstrijske in madžarske vlade končno javno določila novo mejo med obema državama. Avstrijska vlada je izjavila, da bo pričnala določitev glavnega sklepa sveta Zvezze narodov.

= Zveza narodov. Iz Ženeve poročajo, da se vrši prihodnja plenarna skupščina Zvezze narodov 4. septembra v Ženevi. Dnevni red še ni določen.

= Ruski politični proces v Berlinu. Med pripravami za proces proti socialističnemu revolucionarju v Moskvi je pisal berlinski sovjetski »Novi mire« proti voditelju socialističnemu revolucionarju in izdajatelju berlinskega lista »Golos Rossije« Černovu ter ga obdolževal dejani, ki so sedaj predmet sedanjeva moskovskega procesa. Černov je točil odgovornega urednika »Novega mira« pri nemškem sodišču ter se vrši v kratek glavna razprava. Proses bo zanimiv zato, ker bo obravnaval tudi komunistično propagando in ulogo sovjetskega službenega časopisa v inozemstvu. Kot priče so vabljeni mnogi ugledni ruski in inozemski politiki.

= Nemško poslanstvo v Rimu. Nemška vlada je kupila v Rimu pri Porti San Giovanni vilo Volkonskih za 4 in pol milijona lir. V vili bo nameščeno nemško poslanstvo.

Naša kraljevina.

= Novinarski kongres. V nedeljo 25. t. m. se vrši v Novem Sodu plenarna seja uprave Jugoslovenskega novinarskega udruženja v svetu določitve dnevnega reda za novinarski kongres v Subotici, ki je bil preložen zaradi popoke našega kraja.

= Udrženje bančnih uradnikov. V nedeljo 18. t. m. se je vršil v Beogradu občni zbor Saveze bankarskih činovnika, na katerem je bil izvoljen nov odbor, ki bo rešil vprašanje zdržitve s centralnim savezom v Zagrebu. Na občnem zboru se je razpravljalo tudi o ustavovitvi lastnega zveznega doma.

= k Povišana pristojbina za romunski vizum. Romunsko poslanstvo v Beogradu je povisalo pristojbino za vizum od 30 na 50 Din.

Gospodarstvo.

NACIONALIZACIJA TRBOVELJSKE PREMOGOKOPNE DRUŽBE.

Listi objavljajo poziv na subskripcijo novih delnic Trboveljske premogokopne družbe, ki vzvišuje svoj kapital od 48 na 100 milijonov krov. Ta dogodek je v našem narodnem gospodarstvu važnega pomena. Večino novih delnic je prevzel »Slavenska banka«. S tem je največja industrijska podjetja v Sloveniji in ena največjih industrijskih cel. Jugoslavije prešla v območje jugoslovenskega kapitala. Trboveljska premogokopna družba producira v svojih rudnikih okrog 500 vagonov prvoravnega premoga. Ima tudi razna druga industrijska podjetja, zlasti tvornice za cement ter zaposluje nad 12.000 delavcev. Trboveljski rudniki so temeljni pogoj za vso važnejšo ostalo industrijo v Sloveniji in deloma v Hrvatski za njen pravac v obstoj. Trboveljski premog je tu glavno kurivo naših železnic.

To velevarno podjetje je bilo do sedaj izključeno v inozemskih (avstrijskih, francoskih in švicarskih) rokah ter ima svoj sedež na Dunaju. Stremljenja za nacionalizacijo se uveljavljo že do dneva preverata. Družba je že svoj čas sklenila, prenesti svoj sedež v Ljubljano. Sklep je postal do danes neizvršen vsled odpovedi avstrijske vlade. Naša vlada se gleda prenesti delniških družb, ki imajo svoje obrave v Jugoslaviji, namreč še ni mogla sporazumeti. Pač pa se je 1. 1920 dosegla preselitev centralnega ravnateljske družbe v Ljubljano. In lani ja bila ustanovljena tudi posebna jugoslovenska eksekutiva družbe s sedežem v Ljubljani. Vse važne tekoče odločitve glede uprave družbe se tedaj vršijo doma. Dokler je bila glavnica v tujih rokah se sedaj ne more moč v nacionalizaciji podjetja govoriti. Sedaj je tudi v tem oziru storjen odločilen korak. Po več nego letnih težavnih in napornih pogajanjih posebno v zadnjih mesecih se je dosegel na Trboveljsko družbo odločujoč nastop v plenumu.

R a d i k a l n i k l u b , kjer so se tu di pojavljali poslanci glasujti nezdolovljivosti proti volilnemu zakonu, je končno sklenil že na dopolninski seji, da celokupno in disciplinirano glasuje za zakon. Prva so se pojavile v klubu kritike proti zakonu. Ministrski predsednik Pašić, premotriši položaj je v daljšem ekspoziju naglašal važnost volilnega zakona za nadaljnji razvoj sedanje politične situacije in posrečilo se mu je prepričati klub ter dosegli popolno klubo disciplino. Klub je sprejel sklep, da vsi poslanci glasujejo za zakon po vladinem načrtu.

Burnejša je bila debata v demokratskem klubu, ki je tudi dopolnil dolgotrajan sej v volilnem zakonu. Pojavila se je opozicija, ki ji je načelo Pavle Angelj. Diskuzija je bila v klubu zelo živahnih. Predsednik Ljuba Davidović je v daljšem govoru navajal važno in težke politične momente sedanjega položaja in je dalje poudarjal za to, da demokratski klub še nadalje vzdrži koalicijo z ostalimi vladnimi strankami. Nekateri poslanci so zahtevali, da naj klub da poslancem svobodno roko za glasovanje o volilnem zakonu. Avtoritete predsednika Ljube Davidovića je pripisovali, da je pozne večino soglasila v tem, da klub glasuje za zakon, s tem sklepom pa ni soglašala četverica demokratskih poslancev.

Popoln je bila konference demokratik in radikalnih ministrjev. Prištevalo je tudi Ljuba Davidović. Konferenca je edino razpravljala o načinu, kako izpeljati glasovanje o volilnem zakonu. Sklepi so bili strogo tajni in opozicija se ni mogla orientirati glede taktike, kakšno bodo započele vladne stranke v plenumu.

Tudi opozicionalne stranke niso mirovali. V vseh parlamentarnih klubih opozicije so bili ves dan živahnih razgovori. Poslanci so letali od kluba do sluba, od poslanca do poslancev. Tekom dopolnove je bil skupni sestanek opozicionalnih skupin, ki so definitivno določile skupno taktiko za tehnično obstrukcijo, s katero se upalo, da preprečijo sprejetje volilnega zakona. Opozicionalci so skrbno preštudirali vse dolobe poslavnika in pokazalo se je, da ima ta od opozicionalcev toliko prekratizirani poslovnik zelo liberalna določila, s pomočjo katerih lahko opozicija izvaja tehnično obstrukcijo. Opozicija je imela namen, da z vsemi parlamentarnimi sredstvi in če drugače ne tudi z brahljalno silo prepreči sprejem zakona, da se potem volilni zakon zoper vrne zakonodajnemu odboru in bi tako moral začeti budgetno debatu, ki bi služila opoziciji za nadaljnjo posredno politično položaj. Vloge med posameznimi opozicionalci so bila skrbno razdeljene. V plenumu so se posebno odlikovali z neparlamentarnimi klerikalci, sekundirali pa jih je tudi socijalni demokrat dr. Korun.

Solstvo.

Sprejem učencev v prvi razred ljubljanskih srednjih šol za šolsko leto 1922-23. Na I. drž. gimnaziji, drž. realki, drž. realni gimnaziji (Poljanska cesta) in drž. realni gimnaziji (Beethovnova ulica) bo vpisovanje učencev v prvi razred v nedeljo, dne 28. junija 1922 ob 8. do po 12. Učenci naj se oglašijo v spremstvu staršev all njih namestnikov ter naj prineso s seboj krstni list in obiskovalno izpravevado zadnjega razreda ljudske šole. Zunanji učenci se zglašajo tudi pisorno. Sprejem preizkušnja prične v torek, 27. junija točno ob 8. zjutra.

Na državnem ženskem učiteljščku v Ljubljani so se vršili od 16. do 21. t. m. zrelostni izpitki pod predsedstvom g. nadzornika srednjih šol Josipa Westra. K izpitom je bilo pripravljenih 45 kandidatin, med njimi 2 eksternistični. Zrelost z odliko za občo osnovne šole se je prisodila 16 kandidatinam (med njimi petim tudi z nemškim učnim jezikom), zrelost vobče 27 kandidatinam, ena je bila reprobirana in ena eksternista je med izpitom odstopena.

Međična šola v Ribiči. predsednik 28. in 29. t. m. razstava risb in ženskih ročnih del. Razstava bo otvorena na Vidovdo po sklepu šolskega leta in pravilno tega zgodovinskega dne in bo odprtta tudi na praznik, 29. junij. — V prvi razred šole bo vpisovanje 1. in 2. julija t. l. vsakokrat od 8.—12. dopoldne v pisarni ravnateljstva na dekliski ljudski šoli. Sebot na prineselo učencu in učenke, ki žele vstopiti v to šolo, zadnje izpravevado, iz katerega naj bo razvidno, da so dovršili vsaj peti razred ljudske šole (5. šolsko leto) z dobrim uspehom. Dalje je potreben še krstni list in izkaz o cepljenju koz. Šola sprejema tudi deklice, kolikor dopuščajo razmere. Vnani učenci se prijave lahko pisorno.

BURNI POTEK DOLGOTRAJNE SEJE.

V naslednjem podajamo izčrpnejše sejno poročilo:

Radi popoldanske konference klubovih načelnikov se je otvoritev seje zelo zavlekla. Seja bi imela pričet ob 16. Predsednik Narodne skupščine, dr. Ribar, je sejjo otvoril večle ob 18.55: naval občinstva na galeriji je bil velikanski. Pred vhodom v parlament pa je v dolgi vrstah stala še znatna množica, ki je hotela prisostvovati seji.

Volilni zakon sprejet v narodni skupščini.

VIHARA IN DOLGOTRAJNA NOČNA SEJA. — OPONICIJALNE STRANGE IZVAJAJO OBSTRUKCIJO S HRUSCEM, ŽVIŽGOM IN KRIKOM. — OPONICIJA POSTANE MALODUŠNA. KO UVIDI, DA SE NJENA TAKTIKA NI OBNEŠLA. VOLILNI ZAKON JE BIL SPREJET S 159 : 5 GLASOVOM.

— Beograd, 22. junija (Izv.) Danes ponovno je bila parlamentarna atmosfera, ki je zadnja dva dneva postala kritična in napeta radi groženja opozicijalnih strank ob obstrukcijo preprečiti sprejetje volilnega zakona, popolnoma razjasnjena in razčlena. Vladne stranke, zbrane počitno vstevilno in strogo disciplinirane so s svojo taktiko in hladnokrvno vstajnostjo zlomile prvo tehnično obstrukcijo, ki so jo skušale na podlagi liberalnih določil poslovnika izvajalca vse opozicionalne stranke. Opozicija je na koncu postala malodušna. Ko je videla, da so izrabljena vsa sredstva, da so bila vporabljena na podlagi liberalnih določil poslovnika izvajalca vse opozicionalne stranke, izjavila na zapisnik izvajalca na zadnji seji, da mora narodna skupščina popreči razpravljanju o budžetu in pozneje še o volilnem zakonu. Pritožuje se, da nima svobode besede v svobodnem domu. (Klici opozicije: »Tako je! Tako je!... «Ni svobode!— začno nekateri opozicionalci daleč knjati.)

Predsednik dr. Ribar je opozoril poslance Lazic (zemljorad.) je dobil besed. Pritoževal se je, zakaj ni v zapisnik vnesena njegova izjava na zadnji seji, da mora narodna skupščina popreči razpravljanju o budžetu in pozneje še o volilnem zakonu. Pritožuje se, da nima svobode besede v svobodnem domu. (Klici opozicije: »Tako je! Tako je!... «Ni svobode!— začno nekateri opozicionalci daleč knjati.)

Predsednik dr. Ribar je opozoril poslance Lazic da se naj drži strogo stvari in da nima pravice tako govoriti. Nato začne opozicija še z viharnejšim hrapom.

Posl. Barič (kler.) je zahteval, da se zapisnik ponovno prečita. (Opozicija viharne odobrava in plosa.) Dalje so stavili slična vprašanja k zapisniku tudi ostali opozicionalni poslanci. Bilo je stavljeno okoli 30 vprašanj.

Poslane Barič (kler.) je zahteval, da se zapisnik ponovno prečita. (Opozicija viharne odobrava in plosa.) Dalje so stavili slična vprašanja k zapisniku tudi ostali opozicionalni poslanci. Bilo je stavljeno okoli 30 vprašanj.

Poslane Barič (kler.) je zahteval, da se zapisnik ponovno prečita. (Opozicija viharne odobrava in plosa.) Dalje so stavili slična vprašanja k zapisniku tudi ostali opozicionalni poslanci. Bilo je stavljeno okoli 30 vprašanj.

Poslane Barič (kler.) je zahteval, da se zapisnik ponovno prečita. (Opozicija viharne odobrava in plosa.) Dalje so stavili slična vprašanja k zapisniku tudi ostali opozicionalni poslanci. Bilo je stavljeno okoli 30 vprašanj.

Poslane Barič (kler.) je zahteval, da se zapisnik ponovno prečita. (Opozicija viharne odobrava in plosa.) Dalje so stavili slična vprašanja k zapisniku tudi ostali opozicionalni poslanci. Bilo je stavljeno okoli 30 vprašanj.

Poslane Barič (kler.) je zahteval, da se zapisnik ponovno prečita. (Opozicija viharne odobrava in plosa.) Dalje so stavili slična vprašanja k zapisniku tudi ostali opozicionalni poslanci. Bilo je stavljeno okoli 30 vprašanj.

Poslane Barič (kler.) je zahteval, da se zapisnik ponovno prečita. (Opozicija viharne odobrava in plosa.) Dalje so stavili slična vprašanja k zapisniku tudi ostali opozicionalni poslanci. Bilo je stavljeno okoli 30 vprašanj.

Poslane Barič (kler.) je zahteval, da se zapisnik ponovno prečita. (Opozicija viharne odobrava in plosa.) Dalje so stavili slična vprašanja k zapisniku tudi ostali opozicionalni poslanci. Bilo je stavljeno okoli 30 vprašanj.

Poslane Barič (kler.) je zahteval, da se zapisnik ponovno prečita. (Opozicija viharne odobrava in plosa.) Dalje so stavili slična vprašanja k zapisniku tudi ostali opozicionalni poslanci. Bilo je stavljeno okoli 30 vprašanj.

Poslane Barič (kler.) je zahteval, da se zapisnik ponovno prečita. (Opozicija viharne odobrava in plosa.) Dalje so stavili slična vprašanja k zapisniku tudi ostali opozicionalni poslanci. Bilo je stavljeno okoli 30 vprašanj.

Poslane Barič (kler.) je zahteval, da se zapisnik ponovno prečita. (Opozicija viharne odobrava in plosa.) Dalje so stavili slična vprašanja k zapisniku

rodnih domov, kjer bo razstavljena do pogreba, ki je določen ob 16. pooldni.

Pozivamo naša narodna društva in vse rodoljubno občinstvo, da se v čim največjem številu udeleži pogreba, da se s tem oddolži Gospodinu Franju, ki je legel v grob kot žrtve svojega jugoslovenskega prepranja.

Sokolskost.

JAVNA TELOVADBA »SOKOLA« V LJUBLJANI.

V sredo dne 21. t. m. ob 18. je ljubljanski »Sokol« priredil na svojem javnem telovadbi v Tivoliju javno telovadbo z bogatim programom. Nekaj je bilo to telovadišče prirejeno kot dikališče, kjer so imeli ljubljanski kolesarji svoje dirke pred dobrimi 20 leti, pozneje je ljubljanski »Sokol« uporabljal ta prostor tukaj za proste vaje, leta 1904, pod načelstvom dr. Viktorja Murnika, je bil tu javni nastop Sokolstva povodom vsesokolskega zleta, leta grozne vojne pa so ta prostor spremenila v vojaško skladisčo. Marljivi Sokoli so opustičeni kraj spremenili v pravno letno telovadišče, kajti napredok ljubljanskega »Sokola« je tako silen, da le postala telovadnica v Narodnem domu že premahna in bo letno telovadišče sedaj začasno odpravilo tel nedostatnosti.

Javna telovadba je bila prvotno določena za nedeljo dne 18. t. m. Radi dejavnega vremena je bila preložena. Sila danih razmer je »Sokola« privredila na idejo, da priredi javno telovadbo med tednom na delovni dan. V sokolskih krogih je vkorjenila stare tradicije, da se javne telovadbe prirejajo skoraj izključno le ob nedeljah in praznikih. Včerajšnja javna telovadba pa je jasno pokazala, da moralno, gmočno in tehnično Sokolove prireditve lahko prav dobro uspevalo tudi na delovni dan. Dokaz je bila pred vsem mnogočevalna udeležba — bilo je nad 2000 obiskovalcev.

Javni telovadbi so med drugimi prisostvovati brat Havel, član tehničnega odbora Češkoslovaške Občine Sokolske (Č.S.O.S.), g. Jovo Jovanovič, referent oddelek za osnovno šolstvo v ministrstvu просветe in francoski kavalerijski kapetan, član razmejitevne komisije, ki je za vse točke telovadbe kazal posebno in napeč zanimanje ter se osbitio divlji lepo vzrasli mu, miščastemu in zdravemu moškemu načrku, hrhkim članicam in gojenkom in zastavnim Sokolom.

Gledate telovadbe in posamnih telovadnih točk omenjam, da je javna telovadba »Sokola« tehnično in estetično popolnoma uspela, bila je prava harmonična slika od prve priproste točke moške dece do zadnjih vratolomnih vaj vzorne vrste Sokolov-tegovadcev.

Vad. br. Kosčnapič in Kajzelj sta na telovadišče privredila 72 dečkov, moško deco, ki je korakala v strunnih in discipliniranih vrstah. Vaje dece, priproste in ljubke, so spoščno ugajale, nekatere kretanje in nekateri gibi so bili prav eksakti. — Vaditeljica s. Skalarjeva je vodila žensko deco, 56 dečki z obroči, ki so lepo in umerljivo izvajale zletne vaje, posebno gibi tretje vaje so bili lepi in precizni. Zadnjih vrste malčkov so držale lep red.

Nastop ženskega naraščaja pod načelnico sestro Trdino, broje 88 gojenik, je bil vzoren, krasen. Vaje so spoščno vzbujale odobravanje in zanimanje. Vsak gib je bil gotov, točen in elastičen. Moški naraščaj, 80 krepkih Sokolčev, pa je povsod imponiral z eksaktnostjo in disciplinarnostjo tako glede nastopa, razvoja, izvajanja val in discipline v vrsti.

Med ostalimi točkami so dalje sledile vaje na orodju Sokolik in Sokolov. Član, 54 po številu, pod načelnikom br. Nacetom Perko so izvajali težke zletne vaje skladno in precizno, le uvod v 5. sestavo se radi neizrazitosti glasbenih kompozicij ni posrečil. Članice, 56, pod vad. sestro Jersko so bile briške, v vseh gribih elastične in izvajale so posamezne zletne vaje, kakor plavajoč. — Splošno pa je učinkoval nastop petnajstih članic, ki so tako lepo in in skorom utemeljeno izvajale telovadni ples, ki ga je zložil dr. V. Murnik in uglasil K. Matijevič. Marsikateri gibi, marsikateri gibni korak je bil večje estetične vrednosti, kakor pa baletne fantazije po nekaterih operah.

Javno telovadbo je zaključil nastop vzornih vrst Sokolov, ki so na drogu in na krogih izvajali tako krasne, precizne in do točke z vso eksaktnostjo izvedene orodne vaje, da so vzbujali spoščno napeto zadovoljenje.

Pozamne točke telovadbe je spremilala vojaška godba pod osebnim vodstvom dr. Černia.

Ljubljanski Sokol. Po sklepnu tehničnemu odboru Jugoslov. Sokol. Saveza se mora vsak telovadec, ki hoče nastopiti pri javni telovadbi o prilikl vsesokolskega zleta, tekmo junija podvrči izbirni tekm in zletnih prostih vaj; te tisti bratje, ki dosegajo pri njej do 60 % dosegljivih točk, se smejo spremeti v priglašene imenike, ki jih mora imeti Štefan do konca junija. Zato pozivljamo vse bratre, tudi tiste, ki sedaj iz kateregakoli varoka ne telovadijo, toda znajo zletne proste vaje in nameravajo nastopiti z njimi na vsesokolskem zletu, naj pridejo zanesljivo k predpisani izbirni tekm v nedeljo 25. t. m. ob 8. uri zjutraj ali najkasneje v pondeljek 26. t. m. ob pol 8. uri zvečer na galerijo telovadnic v Nar. domu. — Zdravo!

— Sokol Ljubljana II. priredil v sredo 28. junija 1922 v Hribarjevem Gaju (Koleziji) prvično Vidovega dne. Spored godbe, predavanje, telovadni nastopi klerikalci, sekundiral pa jih je pop. Vstopna 2 Din za osebo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 22. junija 1922.

— Apel na ministrstvo narodnega zdravja! Podpisani izjavljamo, da vzprisko rezadostnih dvanajstinskih kreditov za dobrodelne zavodne v Ljubljani in vzprisko že do sedaj narastih neplačanih računov pri teh zavodih, ne moremo prevzeti za nadaljni obstoj in za redno obravnavanje teh zavodov nobene odgovornosti. Zato prosimo, da ministrstvo narodnega zdravja vsem zahtevam zdravstvenega odseka, ki jih je stavil za sanacijo sanitarnih ustanov v Sloveniji, nemudoma ugodji. Dr. Alojz Kraigher l. r., ravnatelj. Dr. Derč l. r. Dr. Derganc l. r. Dr. Dvijak l. r. Dr. Goesti l. r. Dr. Gregorič l. r. Dr. Jenko l. r. Dr. Ješe l. r. Prof. dr. Plečnik l. r. Dr. Pogačnik l. r. Dr. Polajnar l. r. Dr. Robida l. r. Dr. Stojc l. r. Prof. dr. Zalokar l. r., primarij. H. Logar l. r. J. Sarabon l. r. upravitelj.

— Se enkrat rektorske volitve na vseučilišču. Na vašo včerašnjo novico odgovarja današnje »Jutro«, da mu ne gre za to, kakšne lastnosti imajo novoizvoljeni rektor dr. Aleš Ušeničnik, ampak za to, »da ljubljanski škof nominira kandidata vseučiliščemu profesorskemu kolegiju, in nikdo ne more razumeti, kako je mogoče, da pošiljajo zastopniki svobodne vede parlamentarie k škofu ter iščejo pri njem odločitev v vseučilišči zadavi.« — Mi smo na to v stanu konstatirati na podlagi najnajesljivejših informacij naslednje: Nominalna je dr. A. Ušeničnika kot svojega kandidata za rektora teološke fakulteta v seli dne 29. maja. Škof o tej seli ni znal in na fakulteto ni vplival na noben način. Tudi ni noben profesor vseučilišča nikogar naprosil, da naj interveneri pri škofu v teki ali drugi vseučiliščni zadavi. Ljubljanski škof je le zvedel govorico, da se prof. dr. A. Ušeničnik meni da brani rektorske časti in zaradi tega ga je dne 10. t. m. v privatem pisumu prosil, naj se ie ne brani. Za to pismo so profesorji iurid. fakultete zvedeli šele po rektorske volitvi. — Ta položaj torej ne opravljajo napadov, katerim se mi tudi nismo pridružili.

— Kralj in kraljica v Celju. Med tem ko je bilo zbrane za precej občinstva na kolodvoru, da počasti zemeljske ostanke pisatelja Podlimbarskega, sta pripeljala v mesto okrog 18. dva avtomobila, na katerih sta bila kralj in kraljica s svojim spremljencem. Slučano na ulici se nahajajoč občinstvo ju je burno pozdravljalo. Ne da bi se avtomobila delj časa kje ustavila, sta se vrnili v smeri proti Ljubljani.

— Neresnične vesti o kraljeviču Gjorgiju. Zadnje dneve so gotovi listi v državi in v inozemstvu razširjali razne tedencije veste o kraljevici Gjorgiju. Z ozirom na te vesti ugotovila vlada: »Po uradnem poročilu iz Pariza so vse vesti o boljševni kraljeviču Gjorgiju in o njegovi internciji popolnoma neresnične in tendenciozne.

— Odlikovanje zaslужnega učiteljstva. V dvorani vladne palače so bila v torek 20. t. m. ob 11. dopoldne na svečan način izročena kraljeva odlikovanja zaslужnemu slovenskemu učiteljstvu. Svečanosti je prisostvovalo mnogo učiteljev — tovaršev. Pokrajinški namestnik g. Ivan Hribar je imel kratek razgovor, v katerem je očrtal zasluge slovenskega učiteljstva na kulturnem in narodnem polju. Zahvalil se mu je višji šolski nadzornik Engelbert Gantl. V prisotnosti zastopnika ministrstva просветe, referenta za ljudsko šolstvo g. Jove Jovanoviča so bila na to izročena odlikovanecem odlikovanja. Odlikovani so bili: Z redom Sv. Save IV. stopnje viš. šol. nadzornik Engelbert Gantl, okr. šol. nadzornik Pavel Fler in ravnatelj meščanske šole Luka Jelenec. Z redom Sv. Save V. razreda: šolski ravnatelj Anton Gunz iz Dola pri Hrastniku, strokovna učiteljica na gluhonemnici Vita Zupančičeva in učiteljica v St. Jurju ob Taboru Jožica Ahtikova. Svečanosti je prisostvoval tudi poverjenik za uk in hodočastje dvorni svetnik dr. Fran Skaberne.

— Živinodržavni Kongres v Saravju. Naznamo se nam, da se je posnetnik živinodržavnega kongresa v Saravju dovolila za 50 odstotkov smisla vožnja po vseh telefonicnih.

— Za avstrijske državljanje. Avstrijski konzulat v Ljubljani naznamenja avstrijskim državljanom, da izgube star avstrijski potni listi, ki so niso izdani za dobo dveh let, brez pogojno svojo veljavijo s 30. junijem l. l. Zategadelj morajo dočim avstrijski državljan prosti pri gori navadenem konzulatu za izdajo novih potnih listov mednarodnega tipa, ki se izdajajo — Že skoči list.

— Sokol Ljubljana II. priredil v sredo 28. junija 1922 v Hribarjevem Gaju (Koleziji) prvično Vidovega dne. Spored godbe, predavanje, telovadni nastopi klerikalci, sekundiral pa jih je pop. Vstopna 2 Din za osebo.

— Pogreba F. Maslja — Podlimbarskega se udeleži po naročilu viš. šol. sveta v soboto popoldne tudi mladina vseh mestnih osovnih in meščanskih šol z učiteljstvom. Učenci in učenke bodo tvorili šparir od Narodnega doma Martinove ceste.

— Odkritie spominske plošče slovenskemu pisatelju dr. Janezu Mencingerju na njegovih rojstnem hiši na Brodu pri Boh. Bistrica je definitivno določeno na nedeljo 9. julija 1922 točno ob 12. Vas Brod leži v smeri proti Bohinjskemu jezeru in je oddaljen po postaji Bistrica-Boh. jezero 2.5 km. Gostje, ki se namejavajo udeležiti slavlja, pridejo v Bohinj s takozvanim turistovskim ali doldanskim vlakom. Ker se vračata proti Ljubljani vlaka šele zvečer ob pol 7., oziroma pol 8. uri, je udeležencem slavlja zajedno dana možnost, da polete popoldne na bližnje Boh. jezero ali da si ogledajo druge prirodne krasote bistriške doline.

— S tehnične fakultete. Prejeli smo in priobčujemo: Ljubljansko »Jutro« ima neko posebno veselle, kadar misli, da sme mene napasti in sicer kot dekanu tehnične fakultete. To je storilo dosledno tudi v svoji št. 144 od 20. junija 1922. Jako si bi premisli, ako bi se zahtevalo od mene, da naj polezim z vsekim, ki me danes ali jutri napade v tej funkciji. Tu pa ne morem molčati. Ti so neresnice malo predebeli. Dljak, za katerega gre, se je informiral meseca maja pri tovariu, če se more pri nas že vpisati, ker je konec semestra sredji junija. Dejal sem mu, da vse uredim in pravim za vpis; ako prinese potem demisori ob svoje tedanje visoke šole, ne bo ovire. Kot samo pa se se razumlivo, sem smatral, da morajo biti dokumenti tudi sicer v redu. Ko se je dijak poznale koncem maja, kajdemisori v Přibramu je bil še 25. majnika, pri meni priglasil, je bilo tudi faktično vse pripravljeno za njegov vpis. Izkazalo pa se je pri tem, sledete, Dotski dijak ni imel v indeksu pravilno vpisovanega zadnje predavanja iz letnega semestra. Iz tega je razvidna za vsakaterega, ki je imel sam kdaj opravka s kakim indeksom, da se dotični niti priglasti ni pri profesorjih, kolik predavanja naj bi bil obiskoval. Ob prilikti te zglašitve slučajno na dekanatu navzoč predstolnik montantistične oddelke, prof. Kropáč je pregledal kot bivši Přibramak obenem z menoj indeks, ter je zastopal složno z menoj stallže, da se prosilca ne more vpisati. Zato sem dejal prislušku, naj si preskrbi prva podnese in mola stvar po potem, da mu uredim vse ostalo. Mesto tega je pa še k. g. prof. Kropáču na dom, ki govoril tam že nim in mi prinesel od njega dopis, s katerim mi je prepustil g. prof. Kropáč nekako proste roke. Temu dopisu nisem zaupal, marveč sem ostal pri prvem sklepu, kar je bilo popolnoma pravilno, kakor se je takoj drugi dan izkazalo. Pri ponovni konferenci je zavzel g. prof. Kropáč z menoi vred isto satišče kakor prvi dan. Dejal je celo, kaj pa poreko v Přibrami, če priznamo celo take semestre, zadevno katerim nima kak dijak niti prvega predavanja. — Nezgoda. Hlapec Očko iz Zg. Hudinja je vozil v soboto težko načrtovan voz skoško voz vas. Pred avtomobilom so se konji splašili ter ga vrgli pod voz, ki ga je težko poškodoval. Prepeljali so takoj v celjsko bolnišnico.

— Nevaren padec. 10letna Marija Arbiter iz Slapov pri D. Mariji v Polju je pri sosedu nabiral drva. Zaradi starosti in oslablosti pa je padla čez skladovnico drva in se težko poškodovala po desni strani života in po glavi. Prepeljali so jo v bolnišnico.

— Okradeni beogradski detektivi v Ljubljani. Pri povratku z Bledu so neznani zlikovci okradli v Ljubljani načelnika beogradskih detektivov Dim. Lazarevića in Milana Travnja, ki sta moralna čakati na pošiljanje potrebnih sredstev iz Beograda.

— Vlom v Mlekarško Zvezo. V prostore Mlekarške Zveze na Friskovcu je bilo včeraj, 21. junija ponoči vlamljeno in odnešeno 5244 K denarja, 3 skupne in pisalni strol znamke »Adler«. Skupna škoda znaša 36.000 K. Tatvine sumljiva sta dva moža, ki sta se potkalata tam okrog.

— Razne tativne. Neki uzmoči ima svoj delokrog največ v Sodni ulici. Tako sta bil ukrajeni v Sodni ulici kar dve kolesni. Eno znamke »Adler«, 4000 K vredno mizarju Ludviku Dorniku, drugo znamke »Oliver« litarju Josipu Malinu, vredno 6000 K. Nadalje je bila iz stanovanja v Sodni ulici št. 4 Rudolfu Staretu ukradena listnica z razno vsebino. Tat najbrž računa, da čim bližje je sodišču, tem bolj.

— Na Vodnikovem trgu le bila posneti Franciški Grm iz Slivnice ukraden iz zlate listnica z 1400 K. — Marijeti Rozman iz Bodmatra je neki žepar na Vodnikovem trgu izkaznil vložno knjižnico, glasečo se na Ivana Rozmana z vloženimi 2000 K. Poleg tega se je nahajalo v knjižici še 1000 K denarja.

— Danes kakor vsak četrtek ob lepem vremenu vojaški koncert na univerzitetnem vrtu. Rom Frane, restavrater.

vijo. Tako ravna Italija s svojimi novimi državljanji, in tako njeno postopanje bje v obraz mirovnim pogodbam. Niegovo rodbino so milostno pustili v Trnovem.

— Slovenska banka v Ljubljani je iz fonda za dobrodelne namene nakazala društvu »Gospodarski Zvez« za podporo zasek 1000 K. Bog živi dobrodošne in narodne darovale.

— Smrtna kosa. V Kranju je umrla g. Marija Polak roj. Gogala, trgovčeva sopraga, na Bohinjski Bistrici pa.

Mijo Grabešek ml., trgovčevi vodja, star 33 let. Bil je zaveden narodnik in marljiv Sokol. — Blag jima spomin!

— Sprejem bolnikov v bolnišnici. Upoved dobrodelnega zavoda objavlja: V sledi slabega gmotnega stanja splošne bolnišnice in blaznice v Ljubljani se sprejem bolnikov omeji izključno le na najbolj nujne slučaje. Bolnike, ki niso neobičajno potreben zavodne oskrbe, se naj tako odpušti. Bolnike pa, ki še ostanejo v bolnišnici, naj se kakor hitro mogoče odpravi v domačo oskrbo.

— Vagon štajerskih češčenj na ljubljanskem trgu. Včeraj so delale na Vodnikovem trgu lepe črne štajerske žravnice in žravnice v celjskem občinstvu pa radost.

Razpostavljenih je bilo namesto po jenbasih en vagon štajerskih češčenj, kg po 6. in 8. K, dočim prodajajo načrte s tem omogočila slišajno srbsko zmago ob Bretalnici. Pri mirov. pogalanjih, ki so sledila bolgarskemu porazu, je ig

Dopisi.

Gospodarska slavnost v Roglaški Slatini. Že na predvečer slavlja, v soboto dne 17. junija, so prispevali številni funkcionarji našega gasilstva s te in one strani Sotle v naše s slavoloki in zastavami okrašeno zdravilišče. Pri slavnosti večerji je zdraviliški ravnatelj v mestni predsednik Štiridesetletnemu slavečemu društvu g. dr Šter, iskreno pozdravil odlike goste, posebno pa zastopnike hrvatskega gasilstva. Zahvalila sta se gg. podstarosta Jos. Turk iz Ljubljane in dr. Bergman iz Zalca, a posebno navdušenje je združil govor g. Klemens, vojvode zagrebškega gasilnega društva, ki je izrazil željo, da bi učakal dan, ko bo zdravljeno v eno zvezko vse gasilstvo Jugoslavije. Drugo jutro je prispeval z Grobelnega na slatinsko postajo vlak tako dolg, kater ga baje ta proga še ni videla. Saj pa je prihito na slavnost čez 700 gasilcev v Kroju. Posebno častno so bili zastopani poleg Zagrebčanov tudi že Karlovcani, Krapinčani in Kopričanci. Udeležba iz bratovske Hrvatske je bila res prenenetljivo obilna, in zoper enkrat smo videli, na kakem višku stoji tam gasilska organizacija. Čim so bile čete razvršcene in dano povleje za pohod, je odkorakal skoraj deset minut dolgi spredvod pred »Zdraviliški dom«, kjer sta goste toplo pozdravila zdraviliški ravnatelj in župan Roglaški Slatini, g. Bizjak. Služba božja se je vrnila na prostem, in prokrasen je bil pogled na to mogočno vojsko »ihih junakov« in na oltar med donaskim in tempelskim vrcem, ki je bil ves obkoren z mnogočim društvenim zastav. Po božji službi se je izvršil mimohod pred najvišjimi predstavitevimi organizacijami, na čelu jih g. starosta Barlē iz Ljubljane, a nato je sledil mnogočim obiskani občni zbor gasilne zvezze v gornji dvorani »Zdraviliškega doma«. Za skupen obed so bile severa celo širne slatinske obednice premahne, a vsaj glavni predstavitevni organizacije so vendar našli mesta v veliki dvorani zdraviliške restavracije, pred katero so dovršeno prepevali člani pevskega društva iz Krapine. Točno ob treh je zatulila sirena in dala znak, da »gori« nekaj minut oddaljeni

»Slatinski dom«, in deset minut pogneje sa že metale brigalke na »pogorišče« goste kurke vode in so polzeli po reševalnih »vrcach« prvi rešenci iz drugega nadstropja navzdol. Prezanimiva vaja je na »mesto nesreče«, kajpak privabila tudi skoraj vse zdraviliške goste. V toplih besedah je po dovršenem delu g. starosta Barlē pohvalil vrlo moštvo in vodstvo zdraviliškega gasilnega društva ter posebno povdarijal, da je le redkokdaj videl tako brezibno izvršitev vaj. Za nagrado vsemu naporu tega dne naj bi bila veselica na travniku za pokritim šetalščem, toda neumisileni dež je najprej kvaril, potem pa temeljito pokvaril s tolklim trudem in mnogimi stroški pravljeno zavavo, in večina gostov je odpotovala že z vlakom ob 18. Navzite temu neugodnemu koncu pa sme društvo imeti zavest, da ostane vsem udeležencem v dopoldanskom in tudi še popoldanskem solnicu se blesteča Slatina s to pomembno slavoslojje v nelzbrusnem spominu.

Iz Polzole nam pišejo: Dopis »Pravila kraljeve poroke na Polzeli« v št. 137. vašega lista je potreben pojasnila. Švicarja, fabrikanta dr. Wildi-ja je kot volikega jugoslovenskega patriota gotovo tako bolo-vo dejstvo, da je bila tukaljšnja cerkev od prevrata sem ob vseh narodnih in državnih praznikih vedno prazna. Kot Nemec je poselil po radikalnem sredstvu. Povabil je občinski odbor, učiteljstvo, ostalo inteligenco in delavstvo na pravilo kraljeve poroke in pogočenje. Nastopali so govorniki v slovenskem in nemškem jeziku ter slavljali kralja, posebno pa pogostitelja, katerega so udeleženci dvignili ter prenašali okrog, zatem se vse druge tukaljšnje mogotce, komčavši pri kino-operatorju. Nadaljnji učinek bogato zaužitega alkohola si cenjeni čitatelj lahko sam predstavlja. Te prizore najbrže tudi film ni ovekovečil. Da, da! Polzelani smo izredno »zavedni« državljanji. Treba le, da nas Nemec vabi k državnim slavnostim, sicer pa ostanemo lepo za pečjo. Koliko narodno zavednih slovenskih uradnikov in uradnik pa je nastavljenih v dr. Wildijevi tovarni? Mogoče bi nam lahko udeleženci slavijo to pojasnili.

Društvene vesti.

»Kolo Jugoslovenskih sester«. Na svetiliščem dneva dne 18. junija t. l. je pravila podružnica v Novem mestu v kostri Podpornemu društvu jugoslovenskih visokošolcev v Ljubljani 3727 K 60 v. Novomeškemu občinstvu se prav toplo zahvaljuje za njegovo pažljivovalnost odbor.

— **Odbor ljubljanskega žahovskega kluba** naznana, da se vrši dne 27. t. m. ob 20. v gostilni »pri Roži« (Židovska ulica) izredni občni zbor. Glavna točka dnevnega reda je volitev novega odbora. Ker gre se za nadaljnji obstoj ljubljanskega žahovskega kluba, se vsi člani klubske igre naprosoajo, da se izrednega občnega zabora polnočestivno udeleže. Odbor.

— **Občni zbor društva javnih namoščencev** v Celju. Občni zbor se vrši v nedelje, dne 2. julija t. l. v malih dvorani »Uniona«. Običajni dnevni red obsega med drugim tudi razgovor o službeni pragmatiki. Dosedanje predsednik društva g. fin. svetnik Sedlar je moral odložiti svojo odborniško mesto, ker je pretevavljen v Maribor.

— **Občni zbor stanovanjskih najemnikov** v Celju. Ponedeljek, dne 19. t. m. se vrši izredni občni zbor društva ker so zastopniki javnih nameščencev vsled kršenja kompromisa iz odbora izstopili. Na izrednem občnem zboru so odbor dopolnili s takimi člani, ki se bodo sledno klanjali socijaldemokratični veči.

— **Društvo jugoslovenskih medicinara** na Pragu izbralo je ovaj upravni in revizorni odbor: Predsednik: Božo Petrovic, cand. med. Podpredsednik: Dražen Markulin, cand. med. Tajnik I.: S. M. Kosanovic, cand. med. Tajnik II.: Dragoslav Simic, cand. med. Blagajnik: Rado Tkalec, cand. med. Knjižničar: Boža Curčić, cand. med. Organizator ekskurzij: Bogdan Popović, cand. med. Organizator predavanj: Zivorad Graovac, cand. med. Revizor: Dejan Orlie, cand. med. Bogdan Bogdarević, cand. med. Dragoslav Dragić, cand. med. Adress društva: Praha - II., Štěpánská ul. 40. Jihoslov. mensa.

Darila.

Upravi našega lista je poslal: Za Jugoslovensko Matico: G. dr. Pirč, tu Din. 50, od g. Ivana Vojniča, podporučnika v Vevčah plačano globo. Srčna hvala: Za »Dečji dom« Din. 25.

Za mestne revewe Din. 25. Gosp. Fran Gnezda, tu, namesto vence na krsto gosp. Fran Novaka. Skupaj Din. 50. Srčna hvala!

Ružne svetle.

— **Svetovna brezična zveza**. Iz Pariza poročajo, da so sklenile velike družbe za brezične postaje ogromen načrt. Izvesti hečejo brezično zvezo med vsemi deli našega planeta. Največja brezična postaja je sedaj pri Bordeauxu v Franciji. Ameriška družba »Radio corporation« pa bo še letos zgradila še večje postaje v Kolumbiji in na Kubi, prihodnje leto pa v Buenos Airesu. Tudi v pariški očlici bodo postavili veliko postajo.

Folklordne.

— Izgubila se je zlata zapestnica od Kino Tivoli do Zvezde. Pošten najdi telj naj jo vrne v upravnino Sl. Nar. Zapestnica je bila drag spomin.

Glavni urednik:

RASTO PUSTOSLEMŠEK.

Odgovorni urednik:

IVAN PODRŽAJ,

Pred ogledalom more vsakde vsaki dan opažati kako se lepše in mlašje izgleda, ako se uporablja le-karnarja Fellerja že čez 25 let priljubljena in priznana sredstva za lepoto: Fellerova »Elsa« pomada za lice Fellerova »Elsa« Tanochina pomada za rast las (2 lončka ene vrste teh pomad skupaj z poštnino 80 kron) Fellerovo »Elsa« lilijino mlečno milo, najboljše »milo lepote 4 kos poštnine presto 120 kron. Eugen V. Feller, Stubica donja Elsatrg št. 238 Hrvatsko dom.

Poslane.*

V »Naprej« z dne 3. in 8. t. m. trdi dobro mi znani dopisnik, da smo gerenu Mežičko doline vposlali pet pritožb in par gospodov na ministerstvo proti namestniku gospoda brezičkega glavarja v Prevaljah. Na vse te gnujne in neokusne napade in grožnje se mi nikakor ne zdijo vredno odgovarjati. Ugotoviti moram samo to, da je zgornji omenjeni trditve čisto navadna in preračunana neresnica ter imenjem dopisnika s temi trditvami javno obrekovalca in lažnika. — Da javnost — in tudi gospod brezički okrajni glavar — izve, da se poslužuje naša internacionala v doseg svih strankarskih in osebnih ciljev neresnice, konstatiram na tem mestu, da smo gerenti in župani protestovali proti premetljivosti sedanega gospoda okrajnega glavarja Kakla iz Prevali, to pa vsled tega, ker smatramo, da gospod Kakl kot koroški rojak, ki je pod bivšo Avstrijo pretrpel pa dosti preganjanja in krivice, najbolje pozna tukajšnje razmere in naše koroško ljudstvo. Proti gospodu brezičkemu okrajnemu glavarju pa nismo izrazili niti besedice protesta.

Dejstvo pa, da je dopisnik predmetnih »Naprejevih« člankov — ki bi bil po svojem poklicu dolžan pobiliti neresnico — pričel operirati s tako nizkotnim sredstvom pod plačljem urednika, je za njega samega karakteristično.

Kar se pa tisoč opombe uredništva »Napreja« z dne 8. t. m. omenjam, da ne poznam za svojo osebo nikakega »prilagodenja razmeram in »skakanja«, ampak da sem tudi v načilih častih dokazoval isto narodno preprčanje kot danes in da sem vedno bil najmanj toliko naroden, kot je bil zgornji omenjeni dopisnik in njegovi internacionali pristaši.

Prevalje sredi junija 1922.

F. Lahovnik.

* Za ta spis uredništvo ne odgovarja.

Posojilo 400.000 K.**Dobro ohranjen otroški voziček**

se kuplji. Naslov pove upravnemu Slov. Naroda.

Plavalne pasove

z plavilne izdeluje tovarna zamaškov Jelačin & Ko. Ljubljana.

Potrlim srcem naznanjam vsem sorodnikom, bratom Sokolom in trgovcem žalostno vest, da nas je preljubljeni sin, gospod

Mijo Grobotek ml.

trgovski vodja

v 33 letu svoje starosti dne 21. t. m. previden s sv. zakramenti po kratki bolezni zapustil in mirno v Groboden zaspal.

Pogreb bode v petek, 28. t. m. ob 11. dopoldne iz hiše žalosti.

Na Bohinjski Bistrici, 21. junija 1922.

Žalujajoči ostali.**Zahvala.**

Za številne izraze iskrenega sočutja, ki smo ga bili deležni povodom smrti našega nad vse ljubljenega soproga, zlatega papana, predragega sina, brata, svaka in strica, gospoda

Hinka Seljaka

trgovca in hišnega poselnika

se tem potom najprisrješje zahvaljujemo.

Iskrena hvala zlasti gg. pevcom društev »Zvon«, »Slavec« ter Št. Jakobskega naprednega društva za v srce segajoč petje, telovadnemu društvu »Sokol« za častno spremstvo, p. n. pokloniteljem krasnega cvetja in vence ter vsem prijateljem in znancem, ki so spremljili predragega nam pokojnika na njegovih zadnjih poti.

V Ljubljani, dne 18. junija 1922.

Globoko žalujajoči ostali.**Prodaja lepe kočije**

garn. olj. osi. H. kovački meh cena nizika. J. Kralj, Železniki.

4628

Dva stroja

za valjanje jajce, komplet, eden

200, eden za 140 jajec, se po nizki

ceni prodasta. — Polzve se pri Kranju Ključ, trevec, Slovenskiardec.

4611

Sprejme se

več učenek in dva pomočnika

Modni salon, izdeluje vsa ženska dela

Naslov pove uprava St. Nar. 4654

4654

Vabilo

da

XXI. redni občni zbor

Občine kranj. In pos. v Skofiji leti

reg. zadruge z neom. zavezo

ki se bo vršil v tork, 4. julija

1922 ob 18. v hravn. prostorih.

4. DNEVNI RED:

1. Potrebitje računa za 1. 1922.

2. Razdelitev čistega dobitka.

3. Privoljenje remuneracije načelstvu

in nadzorstva.

4. Izvolitev načelstva in nadzorstva.

5. Citanje revijskega poročila in

ukrepi vseh istega.

6. Slučajnosti in predlogi po § 36

pravil.

§ 35 pravil: V slučaju, da bi občni

zbor ob dolžnosti ur ni bil sklenen,

vrši se čez pol ure na istem prostoru in

z istim dnevnim redom drug občni zbor,

ki sme brezpogojno no število navzočih

sklepati.

4652

100.000 Din.

posojilo po 10 % obresti za 1. leto v